

EURÓPAI PARLAMENT

2004

2009

Plenárisülés-dokumentum

A6-0035/2008

11.2.2008

JELENTÉS

a nemek közötti egyenlőségről és a nők szerepének erősítéséről a fejlesztési együttműködésben
(2007/2182(INI))

Fejlesztési Bizottság

Előadó: Feleknas Uca

A vélemény előadója*: Gabriela Cretu,
Nőjogi és Esélyegyenlőségi Bizottság

* Társbizottsági eljárás – az eljárási szabályzat 47. cikke

TARTALOMJEGYZÉK

	Oldal
AZ EURÓPAI PARLAMENT ÁLLÁSFOGLALÁSÁRA IRÁNYULÓ INDÍTVÁNY	3
INDOKOLÁS	17
VÉLEMÉNY A NŐJOGI ÉS ESÉLYEGYENLŐSÉGI BIZOTTSÁG RÉSZÉRŐL	20
A BIZOTTSÁGI ZÁRÓSZAVAZÁS EREDMÉNYE.....	25

(*) Társbizottsági eljárás – az eljárási szabályzat 47. cikke

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÁLLÁSFOGLALÁSÁRA IRÁNYULÓ INDÍTVÁNY

a nemek közötti egyenlőségről és a nők szerepének erősítéséről a fejlesztési együttműködésben (2007/2182(INI))

Az Európai Parlament,

- tekintettel a „Nemek közötti egyenlőség és a nők szerepének erősítése a fejlesztési együttműködésben” című 2007. március 8-i bizottsági közleményre (COM(2007)0100),
- tekintettel az Általános Ügyek és Külkapcsolatok Tanácsának és a Tanács keretében üléselő tagállamok kormányai képviselőinek a nemek közötti egyenlőségről és a nők fejlesztési együttműködésben vállalt szerepének erősítéséről 2007. május 14-én elfogadott következtetéseire,
- tekintettel a fejlesztési együttműködés során a nemek közötti egyenlőség előmozdításáról szóló, 2004. április 21-i 806/2004/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletre¹,
- tekintettel az EK-Szerződés 2. cikkére, 3. cikkének (2) bekezdésére, 137. és 141. cikkére,
- tekintettel az Európai Unió 2002-ben kihirdetett Alapjogi Chartájára², és különösen annak 23. cikkére,
- tekintettel a nőkkel szembeni hátrányos megkülönböztetés minden formájának kiküszöböléséről szóló, 1979. december 18-i ENSZ-egyezményre (CEDAW),
- tekintettel az 1995-ben Pekingben megrendezett 4. Nőügyi Világkonferenciára, a Pekingben elfogadott nyilatkozatra és cselekvési platformra, valamint az ENSZ Peking+5 és Peking+10 című speciális ülésein ezt követően elfogadott, a 2000. június 9-én elfogadott pekingi nyilatkozat és a 2005. március 11-én elfogadott cselekvési platform megvalósítását segítő új intézkedésekről és kezdeményezésekről szóló dokumentumokra,
- tekintettel az ENSZ 2000. szeptemberi millenniumi csúcstalálkozóján elfogadott millenniumi fejlesztési célokra (MFC), és különös tekintettel a nemek közötti egyenlőség és a női szerepvállalás előmozdításával kapcsolatos MFC-re, amely előfeltétele az éhezés, a szegénység és a betegség leküzdésének, az egyenlőség elérésének az oktatás minden szintjén és a munka minden területén, a források egyenlő ellenőrzésének és az egyenlő képviselőnek a közéletben és a politikai életben,
- tekintettel a Bizottság „Millenniumi fejlesztési célok 2000–2004” című jelentésére (SEC(2004)1379),
- tekintettel a 2004. december 16–17-i brüsszeli Európai Tanács elnökségi következtetéseire, amelyek megerősítik az Európai Unió teljes elkötelezettségét a millenniumi fejlesztési célok és a szakpolitikai koherencia mellett,

¹ HL L 143., 2004.4.30., 40. o.

² HL C 364., 2000.12.18., 1. o.

- tekintettel az Európai Uniónak a millenniumi fejlesztési célok (MFC) elérésében játszott szerepéről szóló, 2005. április 12-i állásfoglalására¹ és „A millenniumi fejlesztési célok felé felúton” című, 2007. június 20-i állásfoglalására²,
- tekintettel az Afrikára vonatkozó fejlesztési stratégiáról szóló, 2005. november 17-i állásfoglalására³ és az EU–Afrika kapcsolatok jelenlegi állásáról szóló, 2007. október 25-i állásfoglalására⁴,
- tekintettel az afrikai mezőgazdaság előmozdításáról szóló, 2007. november 29-i állásfoglalására⁵,
- tekintettel az ENSZ Biztonsági Tanácsa által 2000. október 31-én elfogadott, a nőkről, a békéről és a biztonságról szóló 1325. sz. határozatra (UNSCR 1325 (2000)), és különösen annak (1) bekezdésére, amely sürgeti a tagállamokat, hogy „a nők számára minden döntéshozatali szinten biztosítsanak számottevőbb képviselést a nemzeti, regionális és nemzetközi szervezetekben [...]”,
- tekintettel a Tanács és a tagállamok kormányainak a Tanács keretében ülésező képviselői, az Európai Parlament és a Bizottság által elfogadott és 2005. december 20-án aláírt, az Európai Unió fejlesztési politikájáról szóló, „Európai konszenzus” című (a továbbiakban: európai fejlesztési konszenzus) együttes nyilatkozatra⁶, valamint a 2007. decemberi, a humanitárius segítségnyújtással kapcsolatos európai konszenzusra⁷,
- tekintettel az egyrészt az Afrikai, Karibi és Csendes-óceáni Államok Csoportjának tagjai, másrészt az Európai Közösség és tagállamai közötti, 2000. június 23-án Cotonouban aláírt partnerségi megállapodás (Cotonoui Megállapodás)⁸ módosításáról szóló, 2005. június 25-én aláírt megállapodásra⁹,
- tekintettel a harmonizációval foglalkozó magas szintű fórumot követően 2003. február 25-én elfogadott, harmonizációról szóló római nyilatkozatra és a 2005. március 2-án elfogadott, a fejlesztési támogatás hatékonyságáról szóló párizsi nyilatkozatra,
- tekintettel a fejlesztési finanszírozásról szóló, 2002. márciusi monterreyi nemzetközi konferenciára és a fenntartható fejlődésről szóló, 2002. szeptemberi johannesburgi világcsúcstalálkozóra,
- tekintettel az ENSZ Közgyűlésének a nők helyzetével foglalkozó bizottsága által 2005. márciusában tartott 49. ülés zárójelentésére,

¹ HL C 33 E, 2006.2.9., 311. o.

² Elfogadott szövegek, P6_TA(2007)0274.

³ HL C 280 E, 2006.11.18., 475. o.

⁴ Elfogadott szövegek, P6_TA(2007)0483.

⁵ Elfogadott szövegek, P6_TA(2007)0577.

⁶ HL C 46., 2006.2.24., 1. o.

⁷ A humanitárius segítségnyújtással kapcsolatos európai konszenzusról szóló nyilatkozatot a Tanács november 19-én, az Európai Parlament pedig november 29-én hagyta jóvá, és 2007. december 18-án írta alá a Bizottság, a Tanács és az Európai Parlament elnöke.

⁸ HL L 317., 2000.12.15., 3. o.

⁹ HL L 209., 2005.8.11., 27. o.

- tekintettel az ENSZ Fejlesztési Programjának „Út az egyenlő bánásmód felé” című 2006-os jelentésére,
- tekintettel az ENSZ Népesedési Alapjának a világnépeség helyzetéről szóló 2005. évi „Az egyenlőség ígérete: A nemek közötti egyenlőség, a reprodukív egészség és a millenniumi fejlesztési célok” című, és 2006. évi „Út a reményhez: a nők és a nemzetközi migráció” című jelentésére,
- tekintettel a fejlesztési együttműködés finanszírozási eszközének létrehozásáról szóló, 2006. december 18-i 1905/2006/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletre¹ (fejlesztési együttműködési eszköz (DCI)),
- tekintettel a 2007 júniusában közzétett, az OECD nemek közötti egyenlőségre vonatkozó politikai célkitűzéseiről (2004–2005) szóló, a Gazdasági Együttműködési és Fejlesztési Szervezet (OECD) Fejlesztési Segítségnyújtási Bizottsága tagjainak jelentésén alapuló statisztikákra, valamint az OECD nemek közötti esélyegyenlőségről és segélyszállítmányokról szóló 2006-os jelentésére,
- tekintettel a 2000. márciusban elfogadott, növekedést és munkahelyteremtést előirányzó lisszaboni stratégiára,
- tekintettel az afrikai nők jogairól szóló jegyzőkönyvre („Maputói Jegyzőkönyv”), amely 2005. október 26-án lépett hatályba,
- tekintettel a pekingi cselekvési platform tagállamok és EU-intézmények általi végrehajtásának áttekintéséről szóló 2007. december 5–6-i tanácsi következtetésekre és különösen a portugál elnökség által készített kísérő jelentésre, amely tartalmazza a nőkkel és a szegénységgel kapcsolatos mutatókat,
- tekintettel az 1994. szeptemberében Kairóban megtartott, a népesedésről és a fejlesztésről szóló nemzetközi ENSZ konferenciára (ICPD), a Kairóban elfogadott cselekvési programra, valamint az ENSZ Kairó + 5 külön ülészakán elfogadott záródokumentumokra az 1999-ben elfogadott cselekvési program végrehajtásához szükséges további lépésekről,
- tekintettel a Brüsszelben elfogadott, a fegyveres konfliktusban és azt követően elkövetett nemi erőszak leküzdését célzó fellépésre való felhívásra (2006. június),
- tekintettel a szexuális és reprodukív egészség és az azzal összefüggő jogok kontinentális politikai keretének (2007–2010) működésbe léptetését célzó maputói cselekvési tervre, amelyet az Afrikai Unió külön ülészakán fogadtak el 2006 szeptemberében,
- tekintettel az afrikai, karibi és csendes-óceáni (AKCS) államok egészségügyi miniszterei által Brüsszelben, 2007 októberében a fenntartható fejlődés érdekében elfogadott brüsszeli cselekvési keretre és egészségügyre vonatkozó ajánlásokra,
- tekintettel az V. Európai Miniszteri Tanácson elfogadott, „Nemek közötti egyenlőség: a

¹ HL L 378., 2006.12.27., 41. o.

változóban lévő társadalom egyik alapvető kérdése” című nyilatkozatra és az ahhoz kapcsolódó cselekvési programra,

- tekintettel a nemek közötti egyenlőségért felelős miniszterek 2005. február 4-én Luxembourgban tartott konferenciájának miniszteri nyilatkozatára,
 - tekintettel az Európai Biztonsági és Együttműködési Szervezet (EBESZ) által 2004. december 7-én Szófiában elfogadott, az EBESZ nemek közötti egyenlőség elősegítését célzó 2004-es cselekvési tervéről szóló 14/04. számú határozatra,
 - tekintettel Nemzetközösség által a nemek közötti egyenlőség tárgyában 2005–2015-re elfogadott cselekvési tervre,
 - tekintettel eljárási szabályzata 45. cikkére,
 - tekintettel a Fejlesztési Bizottság jelentésére és a Nőjogi és Esélyegyenlőségi Bizottság véleményére (A6-0035/2008),
- A. mivel az ENSZ emberi jogi világkonferenciáján 1993. június 25-én elfogadott bécsi nyilatkozat megerősíti, hogy a „nők és lányok emberi jogai elidegeníthetetlen, teljes és oszthatatlan részét képezik az egyetemes emberi jogoknak”,
- B. mivel a fejlesztési politikáról szóló európai konszenzus a nemek közötti egyenlőséget közös elvként határozza meg, kijelentve, hogy „az EU a fejlődő országokkal kapcsolatos valamennyi szakpolitikájába és gyakorlatába egy, a nemekkel kapcsolatos fontos elemet is beépít” (I. rész, 19. cikk), továbbá a Cotonoui Megállapodás egyértelműen kiemeli a nemek közötti egyenlőség jelentőségét, megerősítve, hogy „az együttműködés segíti a nők hozzáféréseinek javítását az alapvető jogaik teljes mértékű gyakorlásához szükséges minden erőforráshoz” (31. cikk),
- C. mivel az ENSZ Közgyűlés a reprodukív egészséghez való általános hozzáférés 2015-ig történő megvalósítását a millenniumi fejlesztési célok listájába alcélként felvette,
- D. mivel a pekingi cselekvési platform támogatta a nemek közötti esélyegyenlőséget mint a nemek közötti egyenlőség előmozdításának hatékony stratégiáját, továbbá kijelentette, hogy a kormányoknak és egyéb szereplőknek „a nemek kérdése tekintetében hatékony és nyilvánvaló esélyegyenlőségi politikát kellene támogatniuk valamennyi szakpolitikán és programon belül annak érdekében, hogy bármely döntés meghozatala előtt megvizsgálják annak nőkre és férfiakra gyakorolt hatásait”,
- E. mivel a világszinten a munka körülbelül kétharmadát nők és lányok végzik, és az ebből származó jövedelem kevesebb mint 5%-a jut vissza hozzájuk; mivel a női munka termeli a világ élelmiszerkészletének felét, továbbá míg a nem foglalkoztatott nők csaknem 74%-a elsősorban otthoni háztartási munkát végez és a család ellátásával foglalkozik, addig ez az arány a munkanélküli férfiak esetében 27%,
- F. mivel a teljes szegénységben élő 1,3 milliárd ember 70%-a nő, továbbá mivel a szegénység nem csak tünete, hanem oka is a jövedelmek, a tulajdon, az erőforrások, a piaci hatalom és a rendelkezési jog egyenlőtlen elosztásának; mivel az EU támogatja a

nemek közötti egyenlőséget és a nők fejlesztési együttműködésben való részvételének jogát a nemek közötti esélyegyenlőség ikerpályás megközelítésén és a nők jogainak és szerepvállalásának előmozdítását célzó egyedi cselekvéseken keresztül,

- G. mivel a szegénység leküzdése során a gazdasági növekedés szükséges, de nem elégséges, mert nem teremt elegendő megélhetési és foglalkoztatási lehetőséget,
- H. mivel a nemek közötti egyenlőtlenségek további egyenlőtlenségekhez vezetnek, amelyek negatív következményekkel járnak a nők jóléte, családjuk és közösségeik tekintetében, valamint személyiségük kibontakoztatására nézve,
- I. mivel a legtöbb országban a nemek közötti egyenlőséggel kapcsolatos tevékenységek nem élveznek kiemelt prioritást, a nemek közötti egyenlőség kérdése másodlagos kérdés, és kulturális, vallási és társadalmi-gazdasági szokásokkal indokolják az előrelépés akadályozását a nemek közötti egyenlőtlenség és a nők jogainak terén,
- J. mivel bizonyított, hogy a nők jogainak érvényesítése felgyorsítja az összes többi millenniumi fejlesztési cél megvalósítását a szegénység csökkentése és a demográfiai, szociális és gazdasági mutatók javítása terén,
- K. mivel a nemek közötti esélyegyenlőség általános érvényesítése elősegítheti a társadalom igazságosabbá és demokratikusabbá válását, ahol a nőket és a férfiakat egyenlőnek tekintik az élet minden területén, azonban ez nem helyettesíti a nemek közötti egyenlőség megvalósítását célzó kettős megközelítés részét képező egyedi egyenlőségi politikákat és építő jellegű cselekvéseket,
- L. mivel a lányok és nők korai oktatása és képzése (ideértve az átfogó szexuális nevelést) döntő fontosságú szereppel bír a szegénység és a széles körben terjedő betegségek elleni harcban, mivel biztosítja, hogy a nők gyarapítsák tudásukat, tapasztalataikat és növeljék önbizalmukat annak érdekében, hogy a társadalom és a politikai élet teljes értékű, aktív tagjai lehessenek,
- M. mivel a nemek közötti egyenlőség elérésének előfeltétele, hogy a nők teljes mértékben élvezhessék a szexuális és reprodukív egészséget, illetve jogokat, mivel a női szerepvállalás szempontjából alapvető fontosságú, hogy a nők képesek legyenek saját termékenységüket kontrollálni, és mivel azok a nők, akik családjukat tervezni tudják, az életük többi részét is tervezni tudják, mivel az egészséges nők termelékenyebbek lehetnek, és mivel a reprodukív jogok védelme – mint a szülés időzítése, a szülések ütemezése és a reprodukcióra vonatkozó, hátrányos megkülönböztetéstől, kényszertől és erőszaktól mentes döntéshozatal révén történő családtervezés – lehetővé teszi számukra, hogy teljesebben és egyenlőbben vegyenek részt a társadalomban,
- N. mivel a női szervezeteknek nyújtott pénzügyi és technikai támogatás döntő fontosságú a népesség legsérülékenyebb tagjait, ideértve a migráns, a saját hazájukon belül lakóhelyüket elhagyni kényszerült és menekült nőket megcélzó olyan programok előmozdításában, amelyek különösképpen az ételmiszer-feldolgozáshoz szükséges berendezések és megfelelő technológiák biztosítására és a munkaterhelés csökkentésére, a nők földhöz való hozzáféréseinek elősegítésére, valamint a lányok iskolai oktatáshoz való hozzáféréseinek és iskolába járásának javítására irányulnak,
- O. mivel a nőket fokozottabban sújtja a megkülönböztetés házasságjogi ügyekben, valamint az ingatlan- és földtulajdonhoz, a forrásokhoz és azok ellenőrzéséhez való hozzájutás

terén,

- P. mivel sok nőtől megtagadják az alapvető egészségügyi ellátáshoz és szolgáltatásokhoz, az oktatás valamennyi szintjéhez, a gazdasági függetlenséghez, a szakmai pályafutáshoz és a döntéshozatalban történő részvételhez való hozzáférést,
- Q. mivel bizonyos kultúrákban még mindig léteznek hagyományos és vallási előítéletek, amelyek korlátozzák, és hátrányos megkülönböztetésben részesítik a lányok és fiatal nők hozzáférést az oktatáshoz,
- R. mivel legalább 130 millió nőt kényszerítettek nemi szervük megcsonkítására vagy egyéb, szokásokon alapuló erőszakos cselekmények elszenvedésére, és évente további 2 millió nő testi épségét és emberi jogait veszélyeztetik e súlyos erőszakos cselekmények,
- S. mivel a női bevándorlók a férfiakhoz képest sokkal inkább ki vannak téve a kényszermunka és a szexuális kizsákmányolás veszélyének, illetve nagyobb valószínűséggel vállalnak munkát bizonytalan feltételek mellett,
- T. mivel az olyan, konfliktust követő helyzetben lévő országokban, ahol már megkezdődtek az újjáépítési és helyreállítási munkák, a nemek közötti egyenlőséggel kapcsolatos intézményi mechanizmusok és kötelezettségvállalások hatékony kezdeti lépést jelentenek a nők jogainak védelme és támogatása felé; mivel az összes érintett szereplő – mint például a kormányok és politikai képviselők, nem kormányzati szervezetek, civil társadalmi csoportok és egyetemi tanárok – bevonása, valamint a női csoportok és hálózatok közvetlen részvétele lényeges előfeltétele a közös és fenntartható fejlődés elérésének,
- U. mivel a szubszaharai Afrikában a HIV-vírussal fertőzött felnőtt lakosság 57%-a nő, illetve a 15–24 éves fiatal nők háromszor nagyobb valószínűséggel fertőződnek meg, mint a fiatal férfiak,
- V. mivel a HIV/AIDS-vírus terjedésének módjai és a megelőzési intézkedések tekintetében információs szakadék húzódik a férfiak és a nők között, amelyet a hátrányos megkülönböztetés és a nemi alapú erőszak légköre tovább mélyít; mivel a szexuális és családtervezési egészségügyi nevelés és felvilágosítás, valamint a családtervezési egészségügyi szolgáltatásokhoz való hozzáférés a legjobb garancia a HIV/AIDS és az egyéb, nemi úton terjedő betegségek megelőzésére,
- W. mivel évente még mindig 536 000 esetben fordul elő gyermekágyi halálozás (amelynek 95%-a Afrikában és Ázsiában következik be), és minden meghaló nőre húsz vagy több olyan nő jut, akiknél komoly komplikációk lépnek fel, a krónikus fertőzésektől kezdve az olyan fogyatékoságot okozó sérülésekig, mint a szülés utáni sipoly, amelyek könnyen elkerülhetők lennének a sürgősségi szülészeti ellátáshoz és a reprodukív egészségügyi ellátásokhoz való általános hozzáférés révén,
- X. mivel a Nemzetközi Élelmezéspolitikai Kutató Intézet egy tanulmánya alapján szoros összefüggés van a gyermekek tápláltsági állapota és a nők háztartásban gyakorolt döntési hatalma között, miszerint a nők, amennyiben alacsonyabb a státuszuk és nincs beleszólási joguk a családi ügyekbe, maguk is gyakrabban alultápláltak; mivel jobb táplálkozás révén a gyermekek körében előforduló halálesetek nagy része elkerülhető lenne és közelebb

lehetne kerülni a gyermekhalandóság csökkentésével kapcsolatos millenniumi fejlesztési célhoz,

- Y. mivel néhány, eddigi kivitelezett projekt hatékonyságát számos országra jellemző gyengeség gátolta, úgymint sérülékeny helyi és nemzeti hatóságok, korrump kormányzatok, vagy a szakértelem és a képzett alkalmazottak hiánya a nők jogainak érvényesítésével és a nemek közötti egyenlőség kérdéseivel kapcsolatos problémák kezelése terén,
- Z. mivel a természeti katasztrófák fokozott kockázata, valamint az erőforrások helyi, illetve regionális szintű kimerítése túlnyomórészt a hátrányos helyzetű népességi csoportokat érinti,
1. üdvözli a bizottsági közleményt, melyet „A nemek közötti egyenlőség érvényesítése a közösségi fejlesztési együttműködésben” elnevezésű 2001–2006. évi cselekvési program folytatásának tekint;
 2. sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy amióta a Tanács az 1995. december 20-i állásfoglalásában első alkalommal kinyilvánította, hogy a nemek kérdését a Közösség és a tagállamok fejlesztési együttműködési politikájának egyik alapelveként kell figyelembe venni a fejlesztési együttműködésben, ezt mind a mai napig nem valósították meg kellőképpen a gyakorlatban;
 3. rámutat arra, hogy a nőknek a háború sújtotta országokban betöltött szerepét és a háborút követő újjáépítéshez való hozzájárulását illetően felfogásunknak túl kell lépnie a „nők háborús tapasztalatainak” általános megközelítésén, és el kell ismerni a nők tapasztalatainak egyediségét és sokféleségét;
 4. sajnálatát fejezi ki, hogy a fejlesztési együttműködési eszközhöz kapcsolódó legtöbb országstratégiai dokumentumban a nemre mint alapvető fontosságú és átfogó területre hivatkoznak anélkül, hogy külön megneveznének a nemmel összefüggő célkitűzéseket vagy tevékenységeket; erőteljesen felhív a nemekhez kapcsolódó célkitűzéseknek és tevékenységeknek a jövőbeni stratégiákba történő belefoglalására;
 5. üdvözli a Bizottság azon felhívását, hogy az EU támogassa harmadik államok nemzetközi kötelezettségeiknek – például a nőkkel szembeni hátrányos megkülönböztetés minden formájának kiküszöböléséről szóló bécsi egyezmény (1979), a kairói cselekvési program (1994 és 2004), a pekingi cselekvési platform (1999 és 2005) és a millenniumi fejlesztési célokról szóló nyilatkozat (2000) – való megfelelését és végrehajtását;
 6. megerősíti a Bizottság azon véleményét, hogy a nemek közötti egyenlőséggel kapcsolatos szempontok fejlesztési együttműködésbe történő beépítésének támogatásához rendelkezésre bocsátott pénzeszközök – összehasonlítva az egyéb horizontális intézkedések támogatásával – igen csekély mértékűek; sajnálatát fejezi ki amiatt hogy a „Befektetés az emberekbe (2007–2013)” tematikus programra rendelkezésre álló fejlesztési együttműködési pénzeszközöknek csak 5%-a van előirányozva a nemek közötti egyenlőségre, és hogy a regionális- és az országstratégiai dokumentumok nem tartalmazzak a nemek közötti egyenlőségre szánt költségvetési előirányzatra vonatkozó áttekintést, mivel a nemek közötti egyenlőséget csak mint átfogó kérdést említik, és így

nem adnak meg pénzügyi részleteket;

7. aggodalmának ad hangot a Bizottság új támogatási rendszerével kapcsolatban, amely előnyben részesíti a költségvetési támogatást, mivel ez további nehézségeket támaszthat a nemek közötti egyenlőség folyamatának értékelésében;
8. elismerően nyilatkozik az Európai Bizottság általános hozzáállásáról, amely jó alapot jelent az Európai Unió és tagállamai számára ahhoz, hogy fejlesztési együttműködési programjaikba belefoglalják a nemek közötti egyenlőség kérdését annak érdekében, hogy a nemek közötti egyenlőség és a nők jogainak érvényesítése – ami az emberi jogok előmozdítása és a szegénység elleni küzdelem fő eszköze – megvalósítható legyen, ugyanakkor megjegyzi, hogy szükség van még fejlődésre, különösen az adatok elemzése terén, hogy a nők helyzetét megnehezítő intézkedések elkerülhetők legyenek;
9. úgy véli, hogy a nemek közti esélyegyenlőség kérdésének a fejlesztési együttműködési politikákba történő belefoglalásának hatékonysága a tagállamoknak és az érintett európai uniós intézményeknek a nemi esélyegyenlőség terén megnyilvánuló érzékenységén múlik; úgy véli, hogy ez egyben azt is jelenti, hogy a nők és férfiak közötti egyenlőségre vonatkozó ütemterv 2006–2010 (COM(2006)0092) célkitűzéseinek elérése az Unióban a nemek közötti esélyegyenlőségnek a fejlesztési együttműködésbe történő hatékony bevonásának szükséges előfeltétele;
10. hangsúlyozza annak fontosságát, hogy nem csupán a nőkre, hanem a nemek közti kapcsolatokra is összpontosítsanak, különösen az olyan férfiak és nők közti társadalmi kapcsolatokra, amelyek a nemi egyenlőtlenségeket okozzák és állandósítják; úgy véli, hogy ennek következtében a projekteknek a férfiakat és a nőket egyaránt meg kell célozniuk;
11. hangsúlyozza, hogy a globalizációs folyamatoknak a szegény országok részére új lehetőségeket kell teremteniük, és figyelembe kell venniük a nők különleges szükségleteit, mivel a nők gyakran szakképzetlen munkaerőként társadalmilag hátrányos helyzetben vannak;
12. felszólítja a Bizottságot, hogy tegyen konkrét javaslatokat arra vonatkozóan, hogy az egyre globalizálódó világban hogyan lehet a képzetlen nők tömegeinek foglalkoztatási lehetőségeket és a létfenntartáshoz szükséges kézzelfogható lehetőségeket teremteni;
13. felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy lépjenek fel a fejlesztési együttműködés terén, kézzelfogható és mérhető hatást gyakorolva a nemek közti kapcsolatokra a jogszabályok, intézmények és meglévő patriarchális minták módosítása, a költségvetési eszközök bővítése és a nők társadalmi és gazdasági helyzetének javítása által;
14. felszólítja a tagállamokat és a Bizottságot, hogy mint a fejlődő országok munkaadói, különösen a béreknek a Nemzetközi Munkaügyi Szervezet (ILO) 135. számú, a minimálbérek megállapítására vonatkozó ajánlása szerinti emelése által, különösen a fejlődő országok figyelembevételével, vegyék számításba az emberhez méltó munka elvét;
15. üdvözli azokat a javaslatokat, amelyek az alkalmi munkavállalók munkajogainak és

polgári jogainak védelmére, valamint a nők szakszervezeti mozgalmakban való részvételének előmozdítására irányulnak a nők munkahelyi nehézségeinek enyhítése céljából;

16. sürgeti a Bizottságot, hogy a fejlesztési együttműködési politikák kialakítása során támogassa a nők jogi helyzetét megerősítő intézkedéseket, amelyek biztosítják számukra a megfelelő munkához való egyenlő hozzáférést, valamint az alapvető emberi és szociális jogokat, és szenteljen megkülönböztetett figyelmet a migráns nők növekvő számának és fokozódó sérülékenységének annak érdekében, hogy a nők ne váljanak a társadalom új kizsákmányolt osztályává;
17. kéri a Bizottságot, hogy értékelje a gazdasági partnerségi megállapodások (EPA) hatásait a nemek közötti egyenlőség szempontjából;
18. felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy biztosítsák a fejlesztési együttműködési politika és a többi közösségi politika (például kereskedelmi és mezőgazdasági politika) közötti koherenciát annak érdekében, hogy a politikák közötti negatív interferenciák elkerülhetők legyenek, különösen a nők felemelkedését célzó intézkedések tekintetében;
19. rámutat arra, hogy a nők saját életpályájukra gyakorolt befolyása az iskolai képzettségüktől függ; hangsúlyozza a nőket és férfiakat célzó, a nemek közötti egyenlőséget figyelembe vevő oktatási programok fontosságát;
20. felhívja a Bizottságot, hogy a politikák kialakításának, végrehajtásának és értékelésének valamennyi szakaszában végezzen a nemekkel kapcsolatos elemzést annak biztosítása érdekében, hogy felszámolják a nemi megkülönböztetés minden formáját, továbbá védjék és támogassák a nők emberi jogait;
21. felhívja a Bizottságot, hogy készítsen értékelést arról, hogy az új segítségnyújtási módok milyen következményekkel járnak a nők helyzetére nézve, figyelembe véve azt a tényt, hogy a nőkkel és a nemek közti egyenlőséggel kapcsolatos figyelem csökkent, részben ezen új fejlődési tendencia eredményeként;
22. üdvözli a Bizottság felhívását a nemek közötti egyenlőséget mérő teljesítménymutatók kidolgozására, és felhív ezen mutatóknak a fejlesztési együttműködési eszközhöz és az Európai Fejlesztési Alaphoz kapcsolódó országstratégiai dokumentumokba, illetve az ilyen stratégiák középtávú és végső áttekintése során az eredmények értékelésébe történő beépítésére; felszólítja a Bizottságot, hogy kvantitatív és kvalitatív mutatók formájában alacsony költségű, átlátható és könnyen kiértékelhető paramétereket dolgozzon ki annak érdekében, hogy a nemek közötti egyenlőség és a nők szerepvállalásának erősítése terén tett előrehaladást rendszeresen és hatékonyan értékelni lehessen; felhívja a Bizottságot, hogy a harmadik országokkal folytatott párbeszéd során hívja fel a figyelmet a nemek közötti egyenlőséget mérő összesített és összehasonlítható adatok fontosságára; támogatja a VII. mellékletben szereplő, a nemek közötti egyenlőséget mérő lebontott mutatókat, mivel azok jó alapul szolgálnak az eredmények méréséhez szükséges átfogó eszközök kidolgozásához;
23. üdvözli, hogy a Bizottság stratégiája figyelembe veszi a nemi alapú erőszak jelenségét;

24. hangsúlyozza, hogy a nők elleni erőszak nem csupán nőjogi kérdés, és hogy ez a férfiakra és a nőkre is összpontosító megközelítés szükségességét is felveti; üdvözli a női áldozatokkal foglalkozó programokat, azonban sürgeti a Bizottságot és a tagállamokat, hogy hozzanak létre programokat az erőszakot elkövető férfiak vonatkozásában is, mivel ezáltal a jelenség okai is és nem csupán következményei kezelhetők;
25. üdvözli, hogy a Bizottság kezdeményezi a fokozott médiajelenlét és a katonai, jogalkalmazási és igazságszolgáltatási alkalmazottak képzése általi figyelemfelkeltést a nők elleni erőszakkal kapcsolatban; ugyanakkor sürgeti, hogy fordítsanak fokozott figyelmet az emberkereskedelemmel, a kínzással és a káros hagyományokon alapuló gyakorlatokkal kapcsolatos intézkedésekre, különös tekintettel a nők nemi szervének megcsönkítésére, a becsület védelmében elkövetett bűncselekményekre, a korai és kényszerházasságokra, és sürgeti, hogy több nőt foglalkoztassanak a közvetlenül az e gyakorlatok áldozataival foglalkozó intézményeknél;
26. üdvözli, hogy „A nemek közötti egyenlőség és a nők szerepének erősítése a fejlesztési együttműködésben” című fent említett bizottsági közleményben pontosan kimutatták a nők és a HIV-vírus közötti egyértelmű kapcsolatot (kimutatva a fertőzések növekvő arányát); úgy véli, hogy az uniós tagállamokat egyértelműen fel kellett volna szólítani, hogy tegyenek eleget az ezen a területen tett pénzügyi kötelezettségvállalásaiknak;
27. felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy dolgozzanak ki egyedi, időhöz kötött és mérhető kötelezettségvállalásokat, és megfelelő források ráfordításával 2010-ig érjék el minden nő és lány részére a HIV megelőzéséhez, kezeléséhez, ellátásához és támogatáshoz való egyetemes hozzáférést;
28. üdvözli, hogy „A nemek közötti egyenlőség és a nők szerepének erősítése a fejlesztési együttműködésben” című fent említett bizottsági közleményben fokozott megerősítést nyert a HIV/AIDS politikák és programok, valamint a szexuális és reprodukatív egészségre és jogokra vonatkozó politikák és szolgáltatások közötti kapcsolat;
29. felhívja a Bizottságot, hogy erősítse meg politikai vezető szerepét a szexuális és reprodukatív egészség és jogok területén, és növelje a szexuális és reprodukatív egészségre és jogokra fordított támogatást az MFC-k elérése érdekében, különös tekintettel a reprodukatív egészséghoz való egyetemes hozzáférés célkitűzésére az anyák egészségével kapcsolatos 5. MFC értelmében, és hogy foglalkozzon az olyan, jelenleg figyelmen kívül hagyott női szexuális és reprodukatív egészséggel és jogokkal kapcsolatos problémákkal, mint a szülés utáni és traumatikus sipoly;
30. rámutat arra, hogy a lányok és nők megkülönböztetése a HIV-fertőzés kockázatának növekedését vonja maga után, mivel alacsony társadalmi helyzetük nehezíti számukra, hogy a szexualitás területén saját maguk fölött rendelkezzenek;
31. a lehető legmélyebb sajnálatát fejezi ki a saría jog alá kényszerített nők tulajdonképpeni rabszolgaként való kezelése miatt, és értelmezése szerint ez az elnyomás szöges ellentétben áll az e jelentésben alapvető fontosságúnak tartott értékekkel;
32. üdvözli, hogy a bizottsági közlemény elismeri a (nők számára a legígéretesebb technológiákat jelentő) mikroba-ölők és oltóanyagok terén végzett kutatás támogatásának

fontosságát, és kéri az Európai Uniót, hogy fokozottabban biztosítsa az AIDS oltóanyag és mikroba-ölő kutatás és fejlesztés beillesztését a szélesebb értelemben vett fejlesztési és nemek közötti egyenlőségi munkatervbe;

33. úgy véli, hogy a nők jogainak a szexuális és reprodukív egészséggel kapcsolatos információkhoz, szolgáltatásokhoz és eszközökhöz való teljes hozzáféréseinek biztosítása által történő érvényesítése jobb helyzetet teremt számukra a biztonságos nemi élet gyakorlása terén és ahhoz, hogy megvédjék magukat a szexuális úton terjedő betegségektől, ideértve az AIDS-et is; támogatja a Bizottság által javasolt intézkedéseket, különösen az olyan mikrobaölők és oltóanyagok fejlesztésének anyagi támogatását, amelyek megóvják a nőket a szexuális úton terjedő betegségektől, valamint a reprodukív egészséggel és a kapcsolódó jogokkal összefüggő intézkedéseket;
34. bátorítja a tagállamokat, hogy támogassák az anyáról gyermekre történő átvitel megelőzésének beillesztését az AIDS elleni küzdelemmel kapcsolatos átfogó megközelítés csomagjába;
35. hangsúlyozza annak fontosságát, hogy nőket állítsanak a vízellátás, az egészségügy és az egészséggondozás élére, és hangsúlyozza a biztonságos ivóvízhez, a megfelelő higiéniahoz és a termelési célra használt vízhez való hozzáférés kiterjesztésének fontosságát;
36. élesen bírálja, hogy a Bizottság stratégiájában meghatározott intézkedések között nem szerepel a nőkkel szembeni, szokásokon alapuló erőszakos cselekmények elleni küzdelem; elítéli minden olyan jogi, kulturális és vallási gyakorlatot, amely a nőket hátrányosan megkülönbözteti, kizárja a politikai részvételből és a közéletből, valamint a mindennapi életben elszigeteli őket, elítéli továbbá azokat a gyakorlatokat, amelyek megtűrik a nemi erőszakot, a családon belüli erőszakot, a kényszerházasságot, a jogegyenlőség hiányát a válóperekben, a becsületgyilkosságokat, a nő kötelezettségét, hogy saját akarata ellenére tartson be öltözködési szabályokat, a nemi alapú normák vagy szabályok be nem tartása miatti zaklatást, az emberkereskedelmet és a kényszermunkát; sürgeti a Bizottságot és a tagállamokat, hogy a fejlesztési együttműködési politikákban küzdjenek e gyakorlatok ellen; felhívja a Bizottságot, hogy tegyen határozott erőfeszítéseket a tájékoztatási és érdekképviseleti programok támogatására a nyilvánosság tájékoztatása és az országos programok készítését övező közvélekedés környezetének megváltoztatása érdekében, és hogy tegyék a nők elleni erőszak minden formája – köztük a szokásokon alapuló káros gyakorlatok – elleni küzdelemhez szükséges intézkedéseket a helyes kormányzás követelményévé a partnerországokkal szemben;
37. figyelmeztetőleg utal az ENSZ Népesedési Alapja által tavaly a világnépesedés helyzetéről készített jelentésre, amely elismeri, hogy a nők terén a világon globálisan 60 milliós hiány van, és hogy ezeket a „hiányzó” nőket születés előtt nemi alapon kiszelektálták, elvetették vagy újszülött korukban megölték;
38. felhívja a Bizottságot és az uniós tagállamokat, hogy hajtsák végre a fegyveres konfliktusban és azt követően elkövetett nemi erőszak leküzdését célzó cselekvésre vonatkozó brüsszeli felhívást;
39. sürgeti a Bizottságot, hogy a szexuális és reprodukív egészséget és jogokat, ideértve a

nemi erőszak elleni harcot is, tegyék prioritássá a humanitárius segítségnyújtási szakaszban és a háború utáni újjáépítésben;

40. hangsúlyozza annak szükségességét, hogy kiegészítsék a nőkről kialakított „sebezhető áldozat” képet egy olyan képpel, miszerint a nők egy olyan jelentősen elkülöníthető társadalmi csoportot alkotnak, akik értékes erőforrást és kapacitást jelentenek, valamint saját feladatokkal rendelkeznek; utal arra, hogy a nők befolyásolják a dolgok menetét, és tevékenységükkel alakítaniuk kell a fejlődési folyamatot;
41. úgy véli, hogy a nőknek a döntéshozatali folyamatok valamennyi szintjén történő részvétele szükséges feltétel a jó kormányzáshoz, valamint üdvözli az összes támogatásra irányuló intézkedést, mint például a kvóták teljesítésére irányuló ösztönzőket, a női mozgalmak és szervezetek támogatását és a nők jogainak aktív előmozdítását az országos stratégiai dokumentumokban; ismételten hangsúlyozza annak szükségességét, hogy a nők által a politikai döntéshozatalban betöltött szerepet növeljék, valamint hogy biztosítsák a nők teljes részvételét és bevonását a béke és a konfliktusok megoldásának előmozdítására irányuló erőfeszítések tekintetében; támogatja továbbá az ENSZ BT 1325 (2000) sz. határozatának javaslatait;
42. felhívja az EU-t, hogy fokozza az ENSZ Biztonsági Tanácsának 1325 (2000) számú határozata végrehajtására irányuló erőfeszítéseit, amely a nők fokozottabb részvételére hív fel minden döntéshozatali szinten a konfliktuskezelés és a békefolyamatok során;
43. hangsúlyozza, hogy a nemi erőszakot a háborúban fegyverként alkalmazták, és ezzel a jelenséggel az áldozatok számára nyújtott támogatási programok révén foglalkozni kell;
44. felszólítja az Európai Bizottságot, hogy tegyen jelentős erőfeszítéseket annak érdekében, hogy a nemek közötti egyenlőséget teljes mértékben figyelembe vegyék az országos programozás során; hangsúlyozza, hogy továbbra is jelentős erőfeszítésekre van szükség a nemek közötti egyenlőség beépítése területén, amely az EU-s fejlesztési együttműködés mindennapi gyakorlatában horizontális feladatként jelenik meg; felhívja a Bizottságot, hogy törekedjen a nemek egyenlő megoszlására a bizottsági küldöttségekben, azáltal, hogy több nőt jelöl ki a küldöttségek tagjaivá, így magasabb beosztásokba, például küldöttségvezetővé is;
45. hangsúlyozza a mikrohitel fontosságát, amely olyan eszköz, amit a fejlesztési együttműködésben lehet alkalmazni a helyi közösségek és a női szerepvállalás támogatására;
46. felhívja a Bizottságot, hogy alakítson ki olyan politikákat, amelyek arra ösztönzik a nőket, hogy önszervező csoportokat hozzanak létre önállóan, és nemzetközi szervezetekkel (mint például a Finance PlaNet) együttműködve bővítsék ki a mikrofinanszírozási hálózatot annak érdekében, hogy több nő juthasson a gazdasági helyzetét javító kölcsönökhöz;
47. felhívja a Bizottságot, hogy adjon világos tájékoztatást a jelenlegi stratégia végrehajtásának nyomon követésére és értékelésére szolgáló, rendelkezésre álló mechanizmusokról, így a hatékony végrehajtás biztosítására fordítandó pénzügyi és emberi erőforrások figyelemmel kísérésére szolgáló mechanizmusokról;

48. rámutat arra, hogy nemzeti szinten a nemek közötti egyenlőség valószínűbben elérhető, ha elegendő pénzügyi forrás és főként helyben lakó, projektesapatok részeként dolgozó, nemek közötti egyenlőséggel foglalkozó szakember áll rendelkezésre;
49. sürgeti a Bizottságot, hogy tartson a fejlődő országokban dolgozó személyzete számára a nemek közötti egyenlőséggel kapcsolatos képzést;
50. üdvözli a Bizottság által az oktatás terén javasolt intézkedéseket, figyelembe véve, hogy a nők magasabb szintű iskolázottságuk által történő felemelkedése javítja mind a nők, mind gyermekeik helyzetét;
51. hangsúlyozza, hogy a lányoknak valamennyi szintű oktatáshoz és szakképzéshez való hozzáférést hatékonyabban elő kell mozdítani annak érdekében, hogy az iskolából való korai kimaradás megakadályozható legyen, valamint támogatni kell a méltányos és minőségi oktatási politikákat az oktatóknak a nemek egyenlőségének kérdésére vonatkozó képzésével, valamint a nemek közötti egyenlőség, a szexuális és reprodukív egészség és a nők jogai érvényesítésével kapcsolatos kérdések tananyagba történő beillesztésére irányuló oktatási reformok támogatásával, mivel a fejlődő országok többségében a lányok továbbra is diszkriminációval szembesülnek a tanuláshoz való hozzáférés terén;
52. rámutat arra, hogy a stratégia a nemzetközi és regionális szintű európai uniós cselekvések területén sajnálatos módon nem fogalmazza meg az EU álláspontját az ENSZ nemek közötti egyenlőség terén megvalósítandó reformjával kapcsolatban;
53. üdvözli a „Nemek közötti egyenlőség a fejlődésért és békéért” elnevezésű EK/ENSZ partnerség¹ létrehozását, és hangsúlyozza az Európai Parlament érdeklődését, hogy a partnerség által folytatott munkáról tájékoztatást kapjon, és abba bekapcsolódjon;
54. hangsúlyozza a nemek közötti egyenlőség érvényesítését célzó támogatások koordinációja ösztönzésének fontosságát, amely javítja a nemek közötti egyenlőség koncepcióinak és megfelelő módszertanának egységes értelmezését szolgáló párbeszédet és kommunikációt;
55. üdvözli a Bizottság azon szándékát, hogy a költségvetési támogatási alapok szétosztását a nemekre lebontott eredménymutatók alapján értékelt teljesítmény kritériumokhoz köti; sürgeti, hogy a nem hozzáértő igazgatási hatóságokat büntető határozatokat óvatosan kell meghozni annak érdekében, hogy az a támogatás végső kedvezményezettjeit, azaz a nőket ne érintse;
56. hangsúlyozza, hogy egyedül a részvétel nem járul hozzá a nők egyenlőtlenségének csökkentéséhez, ez csupán a nők részvételét akadályozó tényezők kiküszöbölésére irányuló célzott és megfelelő erőfeszítésekkel érhető el;
57. rámutat arra, hogy a helyes kormányzásnak része az alapvető szabadságok tiszteletben

¹ A „Nemek közötti egyenlőség a fejlődésért és békéért” elnevezésű EK/ENSZ partnerség az alábbi szervezeteket magában foglaló kezdeményezés: Európai Bizottság (EB), az ENSZ nőket célzó fejlesztési alapja (UNIFEM) és a Nemzetközi Munkaügyi Szervezet Nemzetközi Képzési Központja (ITCILO). Ez a „Részvétel a fejlesztésben: A nemek közötti egyenlőség előmozdítása az új támogatási szabályokban és partnerségekben” című konferencia nyomán az Európai Bizottság és az UNIFEM közös szervezésében, 2005 novemberében jött létre.

tartása és a nők jogainak az alapvető jogok és a nemek közötti egyenlőség részeként való kezelése, és hogy ez az MFC-k és egyéb fejlesztési célok elérése szempontjából kulcsfontosságú;

58. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak és a Bizottságnak, valamint a tagállamok kormányainak és parlamentjeinek.

INDOKOLÁS

Az előadó alapvetően üdvözli a Bizottság stratégiáját. A bizottsági közlemény a civil társadalom szervezeteinek számos ajánlását figyelembe veszi. Az előadó ennek ellenére hiányol bizonyos központi elemeket, és sok esetben a követelmények megfogalmazását túl enyhének ítéli. Az előadó felhívja a figyelmet annak szükségességre, hogy az EU és a tagállamok számára a dokumentum végrehajtását kötelezővé tegyék annak érdekében, hogy a közlemény szövegét a gyakorlatba is átültessék és ne csak papírra vessék.

A helyzet bemutatása

A fenntartható fejlődés keretében meghatározó jelentőséggel bír az esélyegyenlőség, valamint a férfiak és nők erőforrásokhoz való egyenlő hozzáférése. Afrikában például a teljes lakosság 52%-át a nők alkotják, 75%-ban ők dolgoznak a mezőgazdaságban és az élelmiszer 60–80%-át is ők termelik, illetve értékesítik. Mégis a világ írástudatlan embereinek több mint kétharmadát a nők teszik ki, és a fejlődő országokban 11%-kal kisebb valószínűséggel tanulnak tovább a lányok, mint a fiúk. A Szaharától délre fekvő afrikai országokban a nőkre csupán a jövedelem 10%-a és a tulajdon 1%-as esik. A nők döntéshozói szinten is periférián vannak. A választó polgárok felét ugyan ők alkotják, a parlamenti helyeknek mégis csupán 12%-át birtokolják. Az egészségügyi statisztikák még mélyebb nemek közötti szakadékot tükröznek. A Szaharától délre fekvő afrikai országokban a HIV-pozitívak 60%-a felnőtt nő; a fiatalok körében tapasztalt új AIDS-fertőzéses esetek 75%-ban a lányokat érintik. Az országok közötti háborúkban vagy az országon belüli fegyveres konfliktusokban az első áldozatok mindig a leggyengébbek, azaz a nők, a gyermekek és az idősek. A nők és a fiatal lányok biológiai alkatuknál fogva reprodukív egészségi állapotuk, a nemi úton terjedő betegségek és különösen az AIDS tekintetében veszélynek vannak kitéve, mivel a háborúk vagy a fegyveres konfliktusok ideje alatt igen nehéz reprodukív egészségügyi szolgáltatáshoz jutni.

A Bizottság jelenlegi stratégiája

A stratégiában konkrét intézkedéseket javasolnak öt, a nemek közötti egyenlőség előmozdítása szempontjából alapvető területen: felelősségteljes politikai tevékenység, foglalkoztatás, oktatás, egészségügy és nőkkal szembeni erőszak. A stratégia iránymutatásokat tartalmaz a nemek közötti egyenlőséggel kapcsolatos kérdések fejlesztési politikába való módszeres beépítésének javítására vonatkozóan, továbbá rámutat arra, hogy milyen közvetlen költségvetési támogatási lehetőségek állnak rendelkezésre a nemek közötti egyenlőség előmozdítását célzó intézkedések megvalósításához.

A tagállamok és a Bizottság fejlesztési támogatásai koordinálásának javítására irányuló számos intézkedés részét képező, „A nemek közötti egyenlőség és a nők szerepének erősítése a fejlesztési együttműködésben” című közlemény először szolgált európai szintű stratégiával a nemek közötti egyenlőség és a nők szerepvállalásának előmozdítására. E célkitűzés tekintetében az EU stratégiája három cselekvési területet határoz meg: először is 41 konkrét intézkedést javasol a következő területeken: felelősségteljes politikai tevékenység, foglalkoztatás, oktatás, egészségügy és nőkkal szembeni erőszak. Az előadó üdvözli azt a tényt, hogy a Bizottság a 41 intézkedést részletesen ismerteti, és a nők szerepének erősítését többek között az eredményes kormányzás középpontjába helyezi. Mindazonáltal meg kell

állapítani, hogy a 41 intézkedés kidolgozásánál nem jártak el következetesen: míg néhány paraméter értelmezése tekintetében semmiféle mozgásteret nem hagytak, addig a kereskedelempolitikával kapcsolatos megfogalmazásokat – az előadó véleménye szerint – tudatosan homályosan dolgozták ki.

Másodszor a stratégia – a partnerországokkal folytatott politikai párbeszéd belüli horizontális feladatként – a nemek közötti egyenlőség hatékonyabb figyelembevételére ösztönöz. Ezt a nemek kérdésére és a fejlődésre irányuló párbeszédet célzó valódi partnerségek kialakításán keresztül kell megvalósítani, amelyekbe be kell vonni a kormányokat, a civil társadalmat, a gazdasági szereplőket és a nemzetközi szervezeteket. E tekintetben a közleményből hiányoznak olyan konkrét javaslatok, amelyek a civil társadalommal folytatott állandó párbeszéd megteremtésére irányulnak.

A nemek kérdésével a fejlesztési együttműködés keretén belül is hatékonyabban kell foglalkozni. Az előadó ezzel összefüggésben felhívja a figyelmet a nemek közötti esélyegyenlőség nemzeti stratégiai dokumentumokon belüli hiányos érvényesítésére. A nők gazdasági növekedéssel és fejlődéssel összefüggésben betöltött kulcsszerepének ezért az együttműködési stratégiák kidolgozásánál és végrehajtásánál sokkal nagyobb figyelmet kell szentelni. A stratégiában azt javasolják, hogy minden intézkedést annak a nemek közötti egyenlőséghez való hozzájárulása alapján értékeljenek, ezzel biztosítva, hogy ezt a szempontot az egyes fejlesztési programokba hatékonyabban beépítsék.

A beszámolási kötelezettségre tekintettel az előadó fel kívánja hívni a figyelmet arra, hogy a Bizottság közleményében elmulasztja kiemelni saját felelősségét az európai polgárokkal és az Európai Parlamenttel szemben. A Bizottság a médiától a nemzeti kormányokig az összes szereplőt emlékezteti felelősségére és beszámolási kötelezettségére, miközben a saját szerepét nem említi.

Harmadszor a stratégiában megvizsgálják, hogy a nemek közötti egyenlőség tekintetében milyen további haszonnal járhat a fejlődő országoknak nyújtott költségvetési támogatás, illetve a bizonyos területeknek – mint például az egészségügynek és az oktatásnak – nyújtott támogatás az egyes projektekhez nyújtott támogatásokhoz képest. Ezzel kapcsolatban az előadó megjegyzi, hogy a közlemény nem tartalmaz egyértelmű információt a pénzeszközök forrására és elosztására vonatkozóan. Az érintett alapokra való utalás a Bizottság kijelentéseit kötelezőbb jellegűnek tűntetné fel.

Fontos kritikai szempontok

Az előadó itt röviden ismertetni kívánja a stratégiával kapcsolatos legfontosabb kritikai szempontokat:

A stratégia gazdasági és kereskedelempolitikai vetülete

Kifogásolandó, hogy a stratégiában nem említik meg az EPÁ-kat (gazdasági partnerségi megállapodásokat). Sehol sem beszélnek a nők szerepének erősítése, valamint az EU és az AKCS-államok között létrejött gazdasági megállapodások közötti összefüggésekről – még akkor sem, amikor a Bizottság a kereskedelem liberalizálásához való viszonyát ismerteti, ami szerint ennek „lehetnek rövid távú negatív következményei a sérülékeny csoportokra ...

nézve, azonban az hosszú távon a legtöbb gazdaságra nézve pozitív hatással járhat”.

„Ártalmas hagyományok” – A nőkkel szembeni, szokásokon alapuló erőszakos cselekmények
Sok ősrégi szokás sérti a fiatal lányok alapvető jogait – az oktatáshoz, a személyiségük kibontakoztatásához és a testi sértetlenséghez való jogukat. A női nemi szerv megcsönkítése, a kényszerházasság, a becsületbeli gyilkosságok, a hozománnyal összefüggő gyilkosságok – az emberi jogok megsértésének e formái ugyan a nők társadalmon belüli durva megkülönböztetését szimbolizálják, az ilyen szokásokat ennek ellenére továbbra is gyakorolják. Az előadó bírálja, hogy az erőszak e formái elleni küzdelem nem szerepel a Bizottság stratégiájának 41 intézkedése között.

A nők helyzete a gyenge államokban és a legelmaradottabb országokban

A Bizottság a stratégiában nem nyilvánítja ki a nők gyenge államokban és legelmaradottabb országokban betöltött különös jelentőségét. A nők egyébként is gyenge társadalmi szerepe tovább romlik a gyenge államokban az olyan szervezeti struktúrák instabilitása vagy hiánya következtében, amely a lakosság jólétét lenne hivatott szolgálni.

A nők és a mezőgazdaság – az európai agrárpolitika

A Bizottság stratégiájában és a Tanács végkövetkeztetésében is rámutatnak a nők mezőgazdaságban betöltött kulcsszerepére. Az előadó bírálja, hogy itt nem foglalkoznak az EU magasan támogatott közös agrárpolitikájával, amely többek között felelőssé tehető a fejlődő országok agrárpiaci problémáiért.

22.11.2007

VÉLEMÉNY A NŐJOGI ÉS ESÉLYEGYENLŐSÉGI BIZOTTSÁG RÉSZÉRŐL

a Fejlesztési Bizottság részére

A nemek közötti egyenlőségről és a nők jogainak érvényesítéséről a fejlesztési együttműködés terén
(2007/2182(INI))

A vélemény előadója (*): Gabriela Crețu

(*): Társbizottsági eljárás - az eljárási szabályzat 47. cikke

JAVASLATOK

A Nőjogi és Esélyegyenlőségi Bizottság felhívja a Fejlesztési Bizottságot mint illetékes bizottságot, hogy állásfoglalásra irányuló indítványába foglalja bele a következő javaslatokat:

- A. mivel a nőket fokozottabban sújtja megkülönböztetés házasságjogi ügyekben, valamint az ingatlan- és földtulajdonhoz, a forrásokhoz és azok ellenőrzéséhez való hozzájutás terén,
- B. mivel sok nőtől megtagadják az alapvető egészségügyi *ellátáshoz* és szolgáltatásokhoz, az oktatás valamennyi szintjéhez, a gazdasági függetlenséghez, a szakmai pályafutáshoz és a döntéshozatalban történő részvételhez stb. való hozzáférést,
- C. mivel a nemek közötti egyenlőtlenségek további egyenlőtlenségekhez vezetnek, amelyek negatív következményekkel járnak a nők jóléte, családjuk és közösségeik tekintetében, valamint személyiségük kibontakoztatására nézve,
- D. mivel a legtöbb országban a nemi egyenlőséggel kapcsolatos tevékenységek nem rendelkeznek kiemelkedő prioritással, a nemi egyenlőség kérdése másodlagos kérdés, és kulturális, vallási és társadalmi-gazdasági szokásokkal indokolják az előrelépés akadályozását a nemek közötti egyenlőtlenség és a nők jogainak terén,

- E. mivel bizonyított, hogy a nők jogainak érvényesítése felgyorsítja valamennyi többi millenniumi fejlesztési cél megvalósítását a szegénység csökkentése és a demográfiai, szociális és gazdasági mutatók javítása terén,
- F. mivel néhány, eddigi kivitelezett projekt hatékonyságát számos országra jellemző gyengeség gátolta, azaz: sérülékeny helyi és nemzeti hatóságok, korrupt kormányzatok vagy a szakértelem és a képzett alkalmazottak hiánya a nők jogainak érvényesítése és a nemek közötti egyenlőség terén,
1. elismerően nyilatkozik az Európai Bizottság általános hozzáállásáról, amely jó alapot jelent az Európai Unió és tagállamai számára ahhoz, hogy fejlesztési együttműködési programjaikba belefoglalják a nemi esélyegyenlőség kérdését annak érdekében, hogy a nemi egyenlőség és a nők jogainak érvényesítése megvalósítható legyen – amely az emberi jogok előmozdítása és a szegénység elleni küzdelem fő eszköze – azonban megjegyzi, hogy szükség van még fejlődésre, különösen az adatok elemzése terén: annak érdekében, hogy a nők helyzetét akadályozó intézkedések elkerülhetők legyenek;
 2. úgy véli, hogy a nemek közti esélyegyenlőség kérdésének a fejlesztési együttműködési politikákba történő belefoglalásának hatékonysága a tagállamoknak és az érintett európai uniós intézményeknek a nemi esélyegyenlőség terén megnyilvánuló érzékenységen múlik; ez egyben azt jelenti, hogy a nők és férfiak közötti egyenlőségre vonatkozó ütemterv 2006-2010 (COM(2006)0092) célkitűzéseinek elérése az Unióban a nemi esélyegyenlőségnek a fejlesztési együttműködésbe történő hatékony bevonásának szükséges előfeltétele;
 3. felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy lépjenek fel a fejlesztési együttműködés terén, kézzelfogható és mérhető hatást gyakorolva a nemek közti kapcsolatokra (a jogszabályok módosítása, intézmények és meglévő patriarchális minták, költségvetési eszközök bővítése és a nők társadalmi és gazdasági helyzetének javítása által);
 4. hangsúlyozza annak fontosságát, hogy nem csupán a nőkre, hanem a nemek közti kapcsolatokra is összpontosítsanak, úgymint a férfiak és nők közötti társadalmi kapcsolatokra, amelyek a nemi egyenlőtlenségeket okozzák és állandósítják; ennek következtében a projekteknek a férfiakat és a nőket egyaránt meg kell célozniuk;
 5. felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy biztosítsák a fejlesztési együttműködési politika és a többi közösségi politika (pl. kereskedelem, mezőgazdaság) közötti koherenciát annak érdekében, hogy a negatív hatások elkerülhetők legyenek, különösen a nők jogainak érvényesítését célzó intézkedések tekintetében;
 6. úgy véli, hogy a nőknek a döntéshozatali folyamatok valamennyi szintjén történő részvétele szükséges feltétel a jó kormányzáshoz, valamint üdvözli az összes támogatásra irányuló beavatkozást, mint például a kvóták teljesítésére irányuló ösztönzőket, a női mozgalmak és szervezetek támogatását, a nők jogainak aktív előmozdítását az országos stratégiai dokumentumokban stb.; ismételten hangsúlyozza annak szükségességét, hogy a nők által a politikai döntéshozatalban betöltött szerepet növeljék, valamint hogy biztosítsák a nők teljes részvételét és bevonását a béke és a konfliktusok megoldásának előmozdítására irányuló erőfeszítések tekintetében, és támogatja az ENSZ BT 1325 (2000) sz. határozatának javaslatait;

7. felhívja a Bizottságot, hogy készítsen értékelést arról, hogy az új segítségnyújtási módok milyen következményekkel járnak a nők helyzetére nézve, figyelembe véve azt a tényt, hogy a nőkkel és a nemek közti egyenlőséggel kapcsolatos figyelem csökkent, részben ezen új fejlődési tendencia eredményeként;
8. üdvözli a Bizottság azon szándékát, hogy a költségvetési támogatási alapok szétosztását a nemekre lebontott eredménymutatók alapján értékelt teljesítmény kritériumokhoz kössék; sürgeti, hogy a nem hozzáértő igazgatást büntető határozatokat óvatosan kell meghozni annak érdekében, hogy az a támogatás végső kedvezményezettjeit, azaz a nőket ne érintse;
9. felhívja a Bizottságot, hogy alakítson ki olyan politikákat, amelyek arra ösztönzik a nőket, hogy önszervező csoportokat hozzanak létre önállóan, és nemzetközi szervezetekkel (mint például a Finance PlaNet) együttműködve bővítsék ki a mikrofinanszírozási hálózatot annak érdekében, hogy több nő juthasson a gazdasági helyzetüket javító kölcsönökhöz;
10. sürgeti a Bizottságot, hogy a fejlesztési együttműködési politikák kialakítása során támogassa a nők jogi helyzetét megerősítő intézkedéseket, amelyek biztosítják számukra a megfelelő munkához való egyenlő hozzáférést, valamint az alapvető emberi és szociális jogokat, és szenteljen megkülönböztetett figyelmet a migrációt folytató nők növekvő számának és sérülékenységének annak érdekében, hogy a nők ne váljanak a társadalom új kizsákmányolt osztályává;
11. üdvözli a Bizottság által javasolt intézkedéseket az oktatás terén, figyelembe véve, hogy a nők magasabb szintű iskolázottságuk által történő felemelkedése javítja mind a nők, mind gyermekeik helyzetét;
12. hangsúlyozza, hogy a lányoknak valamennyi szintű oktatáshoz és szakképzéshez való hozzáférést hatékonyabban elő kell mozdítani annak érdekében, hogy az iskolából való korai kimaradás megakadályozható legyen, valamint a méltányos és minőségi oktatási politikákat támogassák az oktatóknak a nemek egyenlőségének kérdésére vonatkozó képzése által, valamint a nemek közötti egyenlőség, szexuális és reprodukzív egészség és a nők jogai érvényesítésével kapcsolatos kérdések tananyagba történő beillesztésére irányuló oktatási reformok támogatásával, mivel a fejlődő országok többségében a lányok továbbra is diszkriminációval szembesülnek a tanuláshoz való hozzáférés terén;
13. úgy véli, hogy a nők jogainak a szexuális és reprodukzív egészséggel kapcsolatos információkhoz, szolgáltatásokhoz és eszközökhöz való teljes hozzáféréseinek biztosítása által történő érvényesítése jobb helyzetet teremt számukra a biztonságos nemi élet gyakorlása terén és ahhoz, hogy megvédjék magukat a szexuális úton terjedő betegségektől, ideértve az AIDS-et is; támogatja a Bizottság által javasolt intézkedéseket, különösen az olyan mikrobaölők és oltóanyagok fejlesztésének anyagi támogatását, amelyek megóvják a nőket a szexuális úton terjedő betegségektől, valamint a reprodukzív egészséggel és a kapcsolódó jogokkal összefüggő intézkedéseket;
14. hangsúlyozza, hogy a nők elleni erőszak nem csupán nőjogi kérdés, hanem egyben a férfiakra vonatkozó megközelítés szükségességét is felveti; üdvözli a női áldozatokkal foglalkozó programokat, azonban sürgeti a Bizottságot és a tagállamokat, hogy

hozzanak létre programokat az erőszakot elkövető férfiak vonatkozásában is: ezáltal a jelenség okai is és nem csupán következményei kezelhetők;

15. üdvözli a Bizottság kezdeményezését a nők elleni erőszakkal kapcsolatos figyelemfelkeltés terén a fokozott médiajelenlét és a katonai, jogalkalmazási és igazságszolgáltatási alkalmazottak képzése által; ugyanakkor sürgeti, hogy fordítsanak fokozott figyelmet az emberkereskedelemmel, a kínzással és a káros hagyományon alapuló gyakorlatokkal kapcsolatos intézkedésekre, különös tekintettel a nők nemi szervének megcsönkítésára, a becsület védelmében elkövetett bűncselekményekre, a korai és kényszerházasságokra, és sürgeti, hogy több nőt foglalkoztassanak a közvetlenül az áldozatokkal foglalkozó intézményeknél.

A BIZOTTSÁGI ZÁRÓSZAVAZÁS EREDMÉNYE

Az elfogadás dátuma	20.11.2007
A zárószavazás eredménye	+: 16 -: 0 0: 7
A zárószavazáson jelen lévő képviselők	Bauer Edit, Hiltrud Breyer, Ilda Figueiredo, Věra Flasarová, Járóka Livia, Piia-Noora Kauppi, Rodi Kratsa-Tsagaropoulou, Esther De Lange, Roselyne Lefrançois, Siiri Oviir, Marie Panayotopoulos-Cassiotou, Zita Pleštinská, Anni Podimata, Christa Prets, Teresa Riera Madurell, Eva-Britt Svensson, Anna Záborská
A zárószavazáson jelen lévő póttag(ok)	Jill Evans, Iratxe García Pérez, Lidia Joanna Geringer de Oedenberg, Donata Gottardi, Anna Hedh, Filiz Hakaeva Hyusmenova
A zárószavazáson jelen lévő póttag(ok) (178. cikk (2) bekezdés)	

A BIZOTTSÁGI ZÁRÓSZAVAZÁS EREDMÉNYE

Az elfogadás dátuma	29.1.2008
A zárószavazás eredménye	+ : 18 - : 13 0 : 1
A zárószavazáson jelen lévő képviselők	Thijs Berman, Josep Borrell Fontelles, Marie-Arlette Carlotti, Corina Crețu, Marek Aleksander Czarnecki, Nirj Deva, Koenraad Dillen, Fernando Fernández Martín, Alain Hutchinson, Romana Jordan Cizelj, Madeleine Jouye de Grandmaison, Filip Kaczmarek, Glenys Kinnock, Maria Martens, Gay Mitchell, Luisa Morgantini, Horst Posdorf, José Ribeiro e Castro, Toomas Savi, Frithjof Schmidt, Jürgen Schröder, Feleknas Uca, Johan Van Hecke, Jan Zahradil
A zárószavazáson jelen lévő póttag(ok)	Gabriela Crețu, Sorin Frunzaverde, Miguel Angel Martínez Martínez, Manolis Mavrommatis, Atanas Papanicolas, Anne Van Lancker, Ralf Walter, Renate Weber
A zárószavazáson jelen lévő póttag(ok) (178. cikk (2) bekezdés)	Catherine Neris